

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci

žalobce: **HUNSGAS s. r. o.**
sídlem Franzova 125, 614 00 Brno
zastoupený advokátem Mgr. Filipem Lederem
sídlem Opletalova 1284/37, 11000 Praha

proti

žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2016, č. j. 1127/2016-900000-304.1,
sp. zn. 52498/2015-530000-12

takto:

- I. Od pokuty uložené žalobci rozhodnutím Celního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 22. 10. 2015, č. j. 52498-4/2015-530000-11, sp. zn. 52498/2015-530000-12, ve spojení s rozhodnutím Generálního ředitelství cel ze dne 7. 1. 2016, č. j. 1127/2016-900000-304.1, sp. zn. 52498/2015-530000-12, **se upouští.**
- II. Ve zbytku **se žaloba zamítá.**
- III. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ze dne 22. 10. 2015, č. j. 52498-4/2015-530000-11, sp. zn. 52498/2015-530000-12, jímž Celní úřad pro Jihomoravský kraj shledal, že žalobce porušil § 60 odst. 5 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění účinném do 30. 11. 2013 (dále též „zákon o spotřebních daních“), a spáchal tak správní delikt ve smyslu § 135w odst. 4 téhož zákona tím, že od dodavatele PROFER PLUS s. r. o. nakoupil v uvedených případech (daňové doklady č. 13000929 ze dne 15. 4. 2013, č. 13001214 ze dne 15. 5. 2013, č. 13001423 ze dne 31. 5. 2013, č. 13002213 ze dne 14. 8. 2013, č. 13002523 ze dne 12. 9. 2013, č. 13002800 ze dne 7. 10. 2013, a č. 13003210 ze dne 15. 11. 2013) zkapalněné ropné plyny (dále též „ZRP“), které jsou dle § 45 odst. 1 písm. e) až g) zákona o spotřebních daních předmětem daně z minerálních olejů, za ceny včetně daně vypočtené na základě sazby spotřební daně pro použití ZRP pro výrobu tepla, jež činí 0 Kč/t [§ 45 odst. 1 písm. f) a § 48 odst. 1 zákona o spotřebních daních], a následně takto nakoupené ZRP prodal [daňové doklady č. FVT-321/2013 ze dne 11. 4. 2013, č. FVT-797/2013 ze dne 11. 7. 2013, č. FVT-798/2013 ze dne 11. 7. 2013, č. FVT-996/2013 ze dne 13. 8. 2013, č. FVT-1141/2013 ze dne 11. 9. 2013, č. FVT-1299/2013 ze dne 9. 10. 2013, č. FVT-1297/2013 ze dne 9. 10. 2013 (celní úřad zřejmě omylem uvedl 1279; *pozn. soudu*), č. FVT-1555/2013 ze dne 14. 11. 2013, a č. FVT-1554/2013 ze dne 14. 11. 2013] za ceny včetně daně vypočtené na základě sazby spotřební daně pro použití ZRP k pohonu motorů nebo pro jiné účely, jež činí 3 933 Kč/t [§ 45 odst. 1 písm. e) a § 48 odst. 1 zákona o spotřebních daních] – předmětné ZRP tak prodal za cenu včetně daně vypočtené na základě vyšší sazby daně, než s jakou byly ZRP nakoupeny. Za popsané protiprávní jednání celní úřad uložil žalobci dle § 135w odst. 5 zákona o spotřebních daních pokutu ve výši 50 000 Kč a dále povinnost uhradit náklady správního řízení v paušální výši 1 000 Kč.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě žalobce předně namítl, že v oznámení o zahájení správního řízení nebyl řádně vymezen předmět řízení. V textu oznámení je navíc odkazováno na neexistující § 60e odst. 5 zákona o spotřebních daních. Žalobce tak neměl možnost zjistit, čeho se měl dopustit, čímž přišel o možnost účinně se hájit.
3. Žalobce se nedopustil správního deliktu. Údaje v daňových dokladech o tom, že se jednalo o nákup ZRP dle § 45 odst. 1 písm. f) zákona o spotřebních daních a následně prodej dle § 45 odst. 1 písm. e) téhož zákona, představují pouze administrativní chybu. Na základě pravidelné interní kontroly žalobce zjistil, že v předmětných případech byl špatně uveden účel ZRP, a tím i sazba spotřební daně. Ve dnech 29. 11. 2013 a 4. 12. 2013 byly vydány opravné daňové doklady, dle nichž byl ve všech sedmi případech jak při nákupu, tak při prodeji účel užití ZRP dle § 45 odst. 1 písm. g) zákona o spotřebních daních. Ve skutečnosti tak nedošlo k tomu, že by žalobce ZRP prodal za cenu včetně daně vypočtené na základě vyšší sazby daně, než s jakou je zakoupil. K odstranění administrativního pochybení (a tím i k odstranění formálního naplnění skutkové podstaty správního deliktu) došlo dobrovolně do cca šesti měsíců a téměř jeden rok před provedením daňové kontroly u žalobce. Zboží, u kterého byla administrativním pochybením uvedena špatná výše sazby spotřební daně, je v kontextu celkového objemu zboží marginální a žalobci nemohl tento krok přinést žádné obohacení. Žalobce je přesvědčen, že vynaložil veškeré úsilí, aby

porušení právní povinnosti zabránil, kontroly teď provádí častěji. V souladu s § 135zzf odst. 1 zákona o spotřebních daních tak žalobce za správní delikt neodpovídá a nelze mu uložit pokutu.

4. V případě, že by právě uvedené liberační ustanovení nebylo možné použít, má žalobce za to, že nutno analogicky aplikovat zánik trestnosti ve smyslu § 33 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Žalobce je přesvědčen, že jeho případná odpovědnost za správní delikt zanikla tím, že dobrovolně odstranil škodlivý následek svého jednání, proto mu nelze uložit pokutu, jak učinily správní orgány.
5. Uložená pokuta je vzhledem ke všem okolnostem nepřiměřeně vysoká, a tím protiústavní. Stanovení spodní hranice výše pokuty znemožňuje správnímu orgánu, aby přihlédl k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům. Správní orgán dovodil, že se nejednalo o úmyslné jednání, žalobcem bylo později napraveno. Státu nevznikla žádná škoda.
6. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného i celního úřadu zrušil, případně aby uloženou pokutu snížil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žalobní body se shodují s těmi odvolacími, s nimiž se vypořádal v napadeném rozhodnutí. Skutek, pro který bylo řízení zahájeno, byl specifikován odkazem na protokol o zjištěném důvodném podezření z porušení právních předpisů, tento protokol je nedílnou součástí oznámení o zahájení řízení. Uvedený § 60e je zřejmou písařskou chybou. Žalobce se ke skutkovému i právnímu stavu vyjadřoval, neobstojí proto tvrzení, že se nemohl hájit. Deliktní odpovědnost žalobce je objektivní. Žalobce zjednal nápravu až poté, co došlo ke spáchání správního deliktu. Odstranění škodlivého následku však nemůže být liberačním důvodem. Akceptací žalobcovy obrany by se z právní povinnosti stalo obsoletní ustanovení. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu nelze institut účinné lítosti dle § 33 trestního zákoníku ve správním trestání použít. Při ukládání sankce žalovaný nepochybil, jak vyplývá z citované judikatury. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

8. Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí celního úřadu včetně řízení předcházejícího jejich vydání, a shledal, že **žaloba je zčásti důvodná**.
9. Ze správního spisu soud zjistil následující rozhodné skutečnosti. Celní úřad provedl u žalobce daňovou kontrolu, jež byla ukončena dne 28. 11. 2014. Během této kontroly nabyt celní úřad podezření, že žalobce porušil zákaz zakotvený v § 60 odst. 5 zákona o spotřebních daních – zjednodušeně řečeno zákaz prodeje zkapalněného ropného plynu za cenu s vyšší sazbou spotřební daně, než s jakou byl zakoupen. O tomto podezření byl sepsán protokol ze dne 28. 11. 2014, č. j. 66411-25/014-530000-52, jenž se stal přílohou posléze vydaného oznámení o zahájení správního řízení o správním deliktu ze dne 13. 4. 2015. Celní úřad zjistil, že k sedmi obchodním případům (viz první část tohoto rozsudku) existují jak původní, tak opravné daňové doklady. Dle původních dokladů žalobce nakoupil zkapalněný ropný plyn pro výrobu tepla s nulovou sazbou spotřební daně [§ 45

odst. 1 písm. f) zákona o spotřebních daních], přičemž posléze jej prodal jako ZRP pro pohon motorů s nejvyšší sazbou daně [3 933 Kč/t; § 45 odst. 1 písm. e) citovaného zákona]. Dle opravných dokladů vydaných jak dodavatelem žalobce (o nákupu ZRP, všechny tyto opravné doklady byly ze dne 29. 11. 2013), tak samotným žalobcem (o prodeji ZRP, všechny tyto opravné doklady byly ze dne 4. 12. 2013), byl v uvedených případech zakoupen i prodán zkapalněný ropný plyn pro pohon vysokozdvížných vozíků se střední sazbou spotřební daně [1 290 Kč/t; § 45 odst. 1 písm. g) téhož zákona]. Dožádáním Celního úřadu pro Královéhradecký kraj (místně příslušného pro dodavatele žalobce) bylo dále místním šetřením provedeným u dodavatele žalobce dne 23. 9. 2014 zjištěno, že spotřební daň v souladu s opravnými daňovými doklady v době místního šetření ještě nebyla dodavatelem přiznána a zaplacená. Proti těmto skutkovým zjištěním žalobce ničeho nenamítá.

10. Celní úřad dospěl na základě právě popsanych skutkových zjištění k závěru, že uvedenými nákupy a prodeji se žalobce dopustil pokračujícího správního deliktu, *in concreto* správního deliktu dle § 135w odst. 4 zákona o spotřebních daních, dle něhož „[p]rávnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 60 odst. 5, 6 nebo 7 prodá zkapalněné ropné plyny uvedené v § 45 odst. 1 písm. e), f) nebo g) za cenu včetně daně vypočtené na základě vyšší sazby daně“. U žalobce byl shledán rozpor s § 60 odst. 5 zákona o spotřebních daních, dle něhož „[z]kapalněné ropné plyny uvedené v § 45 odst. 1 písm. e), f) nebo g), které byly ve volném daňovém oběhu nakoupeny nebo získány za cenu včetně daně vypočtené na základě nižší sazby daně, nesmějí být dále prodány za cenu včetně daně vypočtené na základě vyšší sazby daně“. V souladu s § 135w odst. 5 zákona o spotřebních daních, dle kterého se za uvedený správní delikt uloží pokuta od 50 000 Kč do 1 000 000 Kč, byla žalobci uložena pokuta v minimální možné výši 50 000 Kč.
11. Žalobce s právními závěry celních orgánů nesouhlasí. Předně namítá nedostatečnou identifikaci předmětu řízení v oznámení o zahájení řízení.
12. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu [srov. např. rozsudek ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541, č. 2119/2010 Sb. NSS (věc *Kartel velkodistributorů léčiv*)], rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz, předmět řízení musí být v oznámení o zahájení řízení identifikován dostatečně určitě tak, aby účastníkovi řízení bylo zřejmé, jaké jeho jednání bude posuzováno, a aby bylo zaručeno jeho právo účinně se v daném řízení hájit. Správní orgán může v průběhu řízení zahájeného z moci úřední upřesnit jeho předmět, nedojde-li tímto úkonem k žádné procesní újmě na straně účastníků řízení. Upřesněním předmětu řízení nesmí dojít k jeho zásadnímu rozšíření nebo změně oproti jeho vymezení v oznámení o zahájení správního řízení. Správní orgán musí s upřesněním předmětu řízení řádně seznámit účastníky řízení a musí jim dát možnost se k němu vyjádřit.
13. V nyní projednávané věci bylo vydáno oznámení o zahájení řízení, jehož nezpochybnitelnou součástí (dle odkazu na konci oznámení) byl protokol o zjištěném důvodném podezření z porušení právních předpisů ze dne 28. 11. 2014. Právě v tomto protokolu byl předmět následně zahájeného správního řízení dostatečně vymezen, čehož důkazem je i aktivita žalobce v průběhu správního řízení, jak na to poukázal sám žalovaný (viz např. vyjádření žalobce ke správnímu řízení). V této souvislosti soud považuje za zřejmé, že odkaz na neexistující ustanovení § 60e zákona o spotřebních daních je pouhou písařskou chybou, která nemohla a zjevně ani neměla vliv na žalobcovu možnost seznámit

se s tím, co je mu vytýkáno, a na jeho možnost hájit se. První žalobní bod tak soud důvodným neshledal.

14. Žalobce se dále dovolával liberace dle § 135zzf odst. 1 zákona o spotřebních daních. Dle tohoto ustanovení „[p]rávní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila“. Dle žalobce byla právě včasná oprava daňových dokladů (navíc ze žalobcovy iniciativy) oním vynaložením veškerého úsilí.
15. Zde je nutno v první řadě uvést, že soud má spáchání správního deliktu za prokázané. Původní daňové doklady jsou jasným důkazem naplnění skutkové podstaty předmětného správního deliktu po formální stránce. Tento závěr ostatně žalobce ani nenamítá, poukazuje v této souvislosti na administrativní pochybení. Nutno podotknout, že žalobce si s ohledem na svou podnikatelskou činnost musel být zákazu změny účelu a sazby spotřební daně u ZRP velmi dobře vědom a být dostatečně pečlivý. Ani následná oprava daňových dokladů pak nemohla ničeho změnit na tom, že již proběhlé nákupy a prodeje se reálně uskutečnily v rozporu se zákazem dle § 60 odst. 5 zákona o spotřebních daních. Opravné daňové doklady znamenaly toliko následnou nápravu, což na samotnou otázku předchozího spáchání správního deliktu nemá vliv. V tomto ohledu pak nelze pominout objektivní povahu žalobcovy delikt ní odpovědnosti.
16. Vzhledem k uvedenému je pak nemyslitelné považovat vystavení opravných (tudiž následných) dokladů za vynaložení veškerého úsilí vedoucího k *zabránění* porušení právní povinnosti. Soud má tedy v souladu s názorem celních orgánů za to, že žalobce nikterak neprokázal, že by vynaložil jakékoliv úsilí k tomu, aby k spáchání předmětného správního deliktu nedošlo. Jeho jednání spočívalo spíše v odstraňování následků spáchaného deliktu.
17. Soud nemůže přisvědčit ani další žalobní námitce týkající se zániku trestnosti s odkazem na § 33 trestního zákoníku. Jak totiž Nejvyšší správní soud řekl zcela jasně v rozsudku ze dne 17. 1. 2013, č. j. 8 Afs 17/2012-375, č. 2822/2013 Sb. NSS (věc *PROVENTUS Finance*), ve správním trestání neexistuje institut účinné lítosti a nelze použít ani analogicky úpravu obsaženou v trestním zákoně, protože účinnou lítost je možné uplatnit jen u taxativně vymezeného okruhu trestných činů (viz § 33 trestního zákoníku z roku 2009 a § 66 trestního zákona z roku 1961). Odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008-67, není v tomto ohledu dostatečně příslušný. Jeho právní věta (*Použit v oblasti správního trestání analogie práva nebo zákona lze jen v omezeném rozsahu, a to pouze tam, kdy to, co má být aplikováno, určitou otázku vůbec neřeší, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem.*) je obecnější a samotný rozsudek (resp. jeho *obiter dictum* obsahující i zmíněnou právní větu) se netýkal účinné lítosti, nýbrž jednočinného souběhu trestného činu se správním deliktem. V uvedené věci byl stěžovatel za neoprávněné podnikání potrestán jak dle živnostenského zákona, tak dle trestního, a o analogickém užití se zde uvažovalo ve vztahu k § 94 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.
18. Posledním žalobním bodem byla námitka nepřiměřeně vysoké uložené pokuty spojený s návrhem na její případné snížení.
19. Jak bylo řečeno výše, žalobci byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč, a to v souladu s § 135w odst. 5 zákona o spotřebních daních, dle kterého se za předmětný správní delikt uloží pokuta od 50 000 Kč do 1 000 000 Kč.

20. Pokud jde o samotnou výši pokuty, jež byla žalobci za jeho jednání uložena, tak ta byla výsledkem správního uvážení celního úřadu. Tu soud připomíná, že je-li rozhodnutí vydáváno s využitím zákonem uložené diskrece správního orgánu, je povinností správního orgánu předepsané volné úvahy užít; to znamená, že se správní orgán musí zabývat všemi hledisky, která jsou pro posouzení konkrétní výše pokuty nezbytná (zákonem předepsaná), nadto musí zohlednit i další skutečnosti, jež mohou mít na konkrétní výši pokuty vliv. Klíčovou je pak podmínka, aby z rozhodnutí bylo seznatelné, jaké konkrétní úvahy vedly správní orgán k uložení pokuty v příslušné výši, a aby výše pokuty s ohledem na zvažovaná kritéria a zákonnou limitaci vyhověla podmínce přiměřenosti.
21. Celní úřad ve svém rozhodnutí uvedl, že žalobce porušil své povinnosti při nakládání s vybranými výrobky tím, že prodával ZRP za cenu včetně daně vypočtené na základě vyšší sazby daně, než za kterou tyto ZRP nakupoval. Celní úřad přihlédl k tomu, že porušení zákona o spotřebních daních se žalobce dopustil poprvé, a také k tomu, že porušení své povinnosti odhalil žalobce v rámci své kontrolní činnosti a neprodleně začal činit kroky, kterými by protiprávní stav napravil. Celní úřad se zabýval i tím, zda uložená pokuta nemůže být pro žalobce likvidační (což by bylo v rozporu s judikaturou Ústavního i Nejvyššího správního soudu), nicméně s ohledem na zjištění, že žalobcova obchodní marže v roce 2013 činila 39 mil. Kč, konstatoval, že pokuta likvidační není. Závěrem celní úřad uvedl, že pokuta uložená v minimální výši splní sledovaný účel: bude na žalobce působit výchovně a povede ho k přijetí vhodných preventivních opatření. Žalovaný postup celního úřadu plně aproboval, přičemž dodal, že celní úřad postupoval „v souladu s platnými předpisy, které neumožňují správní delikt pouze projednat a řízení zastavit s tím, že samotné projednání je již dostatečným poučením pro příště“.
22. Soud má za to, že odůvodnění výše pokuty shora uvedeným požadavkům přezkoumatelnosti dostalo. Všechny relevantní okolnosti byly zohledněny, úvahy správních orgánů jsou ucelené, logické a racionální. Pokuta byla uložena v zákonem stanoveném rozmezí.
23. Poté, co soud shledal uloženou pokutu zákonnou, zabýval se tím, zda není zjevně nepřiměřená.
24. Dle § 78 odst. 2 s. ř. s. „[r]ozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě“.
25. Současně rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, č. 3528/2017 Sb. NSS, stanovil, že rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, kdy zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.
26. Zaměřili-li se soud na nynější právní úpravu, pak lze konstatovat, že jak skutková podstata předmětného správního deliktu, tak zákonem stanovené hranice sazby pokuty, jež lze za

daný delikt uložit, zůstaly stejné. Jedinou (nikoliv relevantní) změnou je, že nově (s účinností od 1. 7. 2017) se jedná o § 135h odst. 3 písm. b) a odst. 6 zákona o spotřebních daních. Velkou novinkou je ovšem zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, jenž nabyl účinnosti dne 1. 7. 2017. Tímto zákonem byl zrušen zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Nový přestupkový zákon (č. 250/2016 Sb.) zrušil dosavadní dělení správních deliktů na přestupky a jiné správní delikty, nově je všechny označuje jako přestupky a na všechny se také vztahuje. Mimo jiné též tento zákon upravuje možnost mimořádně snížit uloženou pokutu, a to až na úroveň 1/5 zákonné dolní hranice sazby pokuty (§ 44 tohoto zákona), příp. od uložení pokuty zcela upustit (§ 43).

27. Soud po posouzení okolností daného případu dospěl k závěru, že pokuta byla uložena ve zjevně nepřiměřené výši.
28. K otázce zjevné nepřiměřenosti se vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62, č. 225/2004 Sb. NSS, podle něhož za „zjevně nepřiměřenou“ nejspíše nebude možno považovat pokutu uloženou ve 4 % zákonného rozpětí (myšleno horní hranice sazby).
29. V daném případě byla žalobci uložena pokuta ve výši 50 000 Kč, přičemž zákonná horní hranice byla 1 mil. Kč. Uložená pokuta tedy představuje 5 % maximální zákonné výše. S ohledem na slůvko „nejspíše“ užití v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu považuje zdejší soud za potřebné posuzovat otázku zjevné nepřiměřenosti dále a podrobněji a nikoli ustat pouze na tom, že uložená pokuta je zcela při dolní hranici zákonného rozpětí. Zdejší soud má totiž za to, že i pokuta nedosahující jednotek procent maximálního zákonného rámce může být v určitém případě (byť zřejmě zcela výjimečně) zjevně nepřiměřenou. Takový postup považuje soud za souladný i se smyslem moderace vyjádřeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, podle něhož smyslem a účelem moderace (§ 78 odst. 2 s. ř. s.) není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce.
30. Soud se proto zabýval dále okolnostmi uložení dané pokuty a dospěl k závěru, že daný případ je právě oním zcela výjimečným, kdy je uložená pokuta zjevně nepřiměřená, přestože její výše dosahuje tolika 5 % maximálního zákonného rámce, a zároveň se správní orgány dostatečně vypořádaly s otázkou, zda uložená pokuta není pro žalobce likvidační.
31. Nelze totiž odhlížet od skutečnosti, že a) žalobce se porušení zákona o spotřebních daních dopustil poprvé, b) existuje evidentní nepoměr mezi množstvím [cenou] předmětných zkapalněných ropných plynů a uloženou pokutou [193 kusů 10kg lahví v celkové hodnotě 24 271 Kč bez DPH versus pokuta ve výši 50 000 Kč], c) sám žalobce svoje pochybení napravil, a to ještě před provedením daňové kontroly, d) není zřejmé, že by došlo k daňovému úniku, jiné škodě veřejných rozpočtů či újmě na veřejném zájmu. Dle soudu tak je namísto využít § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Dle tohoto ustanovení lze od uložení správního trestu upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě. Soud je přesvědčen, že tomu tak v nynější věci je, proto od uložení trestu zcela upustil, neboť ani snížení pokuty na minimum (zde 10 000 Kč) by nepovažoval za přiměřené.

32. Soud si je přitom vědom toho, že žalovaný již nižší pokutu uložit nemohl. Tuto možnost však má nyní soud, neboť jak vyplývá ze shora citovaného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. 3528/2017 Sb. NSS, „nelze trestat podle práva starého v době účinnosti práva nového, jestliže nová právní úprava konkrétní skutkovou podstatu nepřevzala; analogicky to platí i tehdy, jestliže nová úprava stanoví mírnější sankce za stejné jednání“ (bod [45]), „soud rozhodující o trestu musí mít stejný právní rámec jako správní orgán v době rozhodování, tedy je povinen zaznamenat i jeho případný pohyb příznivým směrem k pachateli deliktu“ (bod [47]). V bodě [55] tohoto usnesení je dále uvedeno, že Nejvyšší správní soud aproboval postup krajského soudu, který moderoval sankci (uložení zákazu činnosti) tak, že od jejího uložení upustil, z důvodu, že v době mezi vydáním rozhodnutí správního orgánu a rozhodnutím krajského soudu došlo u jednání, kterého se dopustil pachatel přestupku, ke zmírnění sankce, již za ně bylo možno uložit, tím, že byla vypuštěna povinnost uložit vedle pokuty také zákaz činnosti a ponechána nadále toliko sankce v podobě pokuty.

V. Závěr a náklady řízení

33. Soud tedy uzavírá, že žalovaný nepochybil, pokud shledal, že žalobce porušil zákon o spotřebních daních, nicméně uložená pokuta je podle názoru soudu ze shora uvedených důvodů zjevně nepřiměřená. Soud proto využil svého moderačního oprávnění, vyplývajícího z § 78 odst. 2 s. ř. s., neboť pro tento postup byly splněny i ostatní procesní předpoklady zde uvedené – další dokazování nebylo nutné provádět a moderační uložené sankce žalobce navrhl – a od uložení pokuty upustil. Pokud jde o další žalobní námitky, ty soud neshledal důvodnými a podle § 78 odst. 7 s. ř. s. proto žalobu ve zbytku zamítl.
34. O nákladech řízení o žalobě zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů. Žalobce byl v řízení o žalobě úspěšný pouze částečně, a to ve své argumentaci, jež se nakonec projevila v upuštění od pokuty. Ve zbytku argumentace úspěšný nebyl, neboť napadené rozhodnutí zrušeno nebylo; v té části je třeba shledat procesní úspěch žalovaného. Za této situace nelze jednoznačně určit, která ze stran tohoto řízení byla procesně úspěšnější a v jakém rozsahu, a proto soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o žalobě žádnému z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. února 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně